

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Dato: 14. marts 2013
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Anne Høgenhaven Simony
Sagsnr.: 2013-731-0027
Dok.: 708167

SUPPLERENDE KOMMENTERET OVERSIGT

over

**hørings svar vedrørende forslag til lov om ændring af
retsplejeloven og lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser
(Udvidelse af ordning om underretning af forurettede og styrkelse af
rammerne for behandling af ansøgninger om offererstatning) (L 166)**

1. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Den del af lovforslaget, der omhandler styrkelse af rammerne for behandling af ansøgninger om offererstatning (lovforslagets § 2, nr. 1-2), har med høringsfrist til den 8. marts 2013 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Rigsadvokaten, Foreningen af Offentlige Anklagere, Rigspolitiet, Politiforbundet, Fængselsforbundet i Danmark, Foreningen af Fængselsinspektører m.fl., Kriminalforsorgsforeningen, HK-Landsklubben for Kriminalforsorgen, Kriminalforsorgens lokale præsteforening, Landsklubben af socialrådgivere i Kriminalforsorgen, Erstatningsnævnet, Datatilsynet, Det Kriminalpræventive Råd, Kommunernes Landsforening, Danske Regioner, Advokatrådet, Danske Advokater, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Institut for Menneskerettigheder, Amnesty International, Retsikkerhedsfonden, Dansk Retspolitisk Forening, Kriminalpolitisk Forening

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

(KRIM), Offerrådgivningen i Danmark, Landsforeningen Hjælp Voldsofre, Landsorganisationen for Kvindekrisecentre, Joan-Søstrene.

Justitsministeriet har modtaget høringssvar fra:

Østre Landsret, Sø- og Handelsretten, Byretterne, Domstolsstyrelsen, Dommerfuldmægtigforeningen, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Erstatningsnævnet, Det Kriminalpræventive Råd, Danske Regioner, Advokatrådet, Institut for Menneskerettigheder, Offerrådgivningen i Danmark og Foreningen Hjælp Voldsofre.

Nedenfor er gengivet de væsentligste punkter i de modtagne høringssvar. Justitsministeriets bemærkninger hertil er anført nedenfor i *kursiv*.

2. Høringssvarene

2.1. Generelt

Østre Landsret, Sø- og Handelsretten, Byretterne, Domstolsstyrelsen, Dommerfuldmægtigforeningen, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Det Kriminalpræventive Råd, Danske Regioner og Advokatrådet har ingen bemærkninger til lovforslaget.

2.2. Erstatningsnævnet

Erstatningsnævnet kan tiltræde det fremsatte udkast til lovforslag, hvorved der skabes mulighed for at etablere et ”dobbeltnævn”, således at sagerne kan behandles i flere parallelle nævnsgropper samtidig med, at sekretariatets kapacitet styrkes ved tilførsel af yderligere personaleressourcer og øget digitalisering af distributionen af mødemateriale til nævnets medlemmer. Affattelsen af de foreslåede nye bestemmelser i offererstatningslovens § 11, stk. 2 og 3, giver ikke nævnet anledning til bemærkninger.

Erstatningsnævnet finder dog, at der udtrykkeligt bør fremgå af selve lovteksten eller subsidiært af forretningsordnen, jf. nu bekendtgørelse nr. 365 af 17. april 2012, at der ved nævnets behandling af en sag medvirker formanden eller en næstformand samt to andre medlemmer, hvoraf det ene medlem er udnævnt efter indstilling fra social- og integrationsministeren og det andet medlem efter indstilling fra Advokatrådet.

Erstatningsnævnet finder endvidere, at det kan overvejes, om det udtrykkeligt af lovtæksten eller forretningsordenen yderligere bør fremgå, at Erstatningsnævnets medlemmer er uafhængige og ikke kan modtage instruktion fra den beskikkende eller indstillende myndighed eller organisation.

Institut for Menneskerettigheder bifalder den foreslåede styrkelse af de rammer, som ansøgninger om offererstatning behandles under. Under henvisning til, at afgørelser om tortgodtgørelse indebærer en vurdering af personens egen opfattelse af sit værd og omdømme anbefaler Instituttet for Menneskerettigheder, at der i forbindelse med udpegning af nye medlemmer af Erstatningsnævnet tilstræbes, at der tillige udnævnes medlemmer, som har en særlig viden om race, køn, religion og handicap.

Den foreslåede ændring af offererstatningslovens § 11, stk. 2, (lovforslagets § 2) tager sigte på at udvide antallet af medlemmer af Erstatningsnævnet for dermed at åbne for, at nævnet kan arbejde i flere parallelle grupperinger under ledelse af enten formanden, en næstformand eller en af disses suppleanter.

Som det fremgår af de specielle bemærkninger til lovforslagets § 2, vil der således også fremover højst skulle deltage tre medlemmer i behandlingen af de enkelte sager. Justitsministeriet forudsætter i den forbindelse, at de tre medlemmer vil bestå af formand/næstformand samt et medlem udnævnt efter indstilling fra social- og integrationsministeren og et medlem udnævnt efter indstilling fra Advokatrådet.

Den nærmere tilrettelæggelse af nævnets sagsbehandling vil blive fastsat i nævnets forretningsorden.

Som det fremgår af de specielle bemærkninger til lovforslagets § 2, vil der i nævnets forretningsorden som hidtil bl.a. kunne fastsættes nærmere regler om kompetencen for formanden og dennes suppleant til at træffe afgørelser uden øvrige medlemmers deltagelse i sagsbehandlingen, ligesom der vil kunne fastsættes nærmere regler om næstformændenes eller disses suppleanters kompetence til at træffe afgørelser på egen hånd. Ligeledes vil der som hidtil kunne fastsættes nærmere regler om muligheden for at bemyndige sekretariatet til at træffe afgørelser i visse sager.

Den foreslåede ændring af offererstatningslovens § 11, stk. 2, (lovforslagets § 2) indebærer ikke, at Erstatningsnævnets sammensætning foreslås ændret. I overensstemmelse med, hvad der fremgår af forarbejderne til den

gældende ordning, bør nævnet således efter Justitsministeriets opfattelse også fremover bestå af dommere som formand/næstformænd samt henholdsvis medlemmer med socialretlig ekspertise og advokater.

Svarende til hvad der allerede gælder, skal Erstatningsnævnets formand og dennes suppleant være landsdommer. Tilsvarende bør efter Justitsministeriets opfattelse gælde for næstformanden/næstformændene, hvis antal vil skulle bestemmes af justitsministeren, og disses suppleanter, idet en næstformand vil skulle kunne indtage samme rolle i behandlingen af erstatningssager som formanden. Der henvises nærmere til pkt. 3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

De øvrige medlemmer, hvis antal ligeledes vil skulle bestemmes af justitsministeren, vil som efter de gældende regler skulle udnævnes efter indstilling fra henholdsvis social- og integrationsministeren og Advokatrådet. Som det fremgår af de specielle bemærkninger til lovforslagets § 2, forudsættes der udnævnt et lige antal almindelige medlemmer, således at halvdelen af disse udnævnes efter indstilling fra social- og integrationsministeren og den anden halvdel efter indstilling fra Advokatrådet.

Det følger af offererstatningslovens § 16, at Erstatningsnævnet har den endelige administrative afgørelse af de sager, som indbringes for nævnet. Afgørelser truffet af Erstatningsnævnet kan således ikke indbringes for Justitsministeriet, ligesom justitsministeren ikke har nogen instruktionsbeføjelse over for nævnet med hensyn til afgørelse i konkrete sager eller særlige sagskategorier. Justitsministeriet finder på den baggrund ikke behov for at anføre i lovforslaget, at Erstatningsnævnets medlemmer er uafhængige.

2.3. Delafgørelser

Offerrådgivningen i Danmark har grundlæggende ingen bemærkninger til lovforslaget, men bemærker dog med tilfredshed, at der med lovforslaget vil kunne ske en acontoudbetaling til ofre. Dette vil sammen med styrkelsen af Erstatningsnævnets sagsbehandlingstid medvirke til, at ofre dels opnår anerkendelse af deres vanskelige situation dels økonomisk vil have mulighed for at vende tilbage til en mere normal hverdag.

Foreningen Hjælp Voldsofre udtrykker ligeledes tilfredshed med, at Erstatningsnævnets kapacitet udvides. Ifølge foreningen vil den foreslåede kapacitetsudvidelse kunne bringe sagsbehandlingstiden betydeligt ned. Det er foreningen opfattelse, at det vil have stor betydning for ofrene at kunne

få udbetalt acontoerstatning eller delerstatning i væsentligt større omfang end hidtil, og foreningen finder det glædeligt, at det i lovforslagets bemærkninger direkte angives som en konsekvens af kapacitetsudvidelsen, at der i større omfang skal udbetales delerstatninger mv. Foreningen peger i den forbindelse på, at det kan overvejes at indføje en bestemmelse herom i offererstatningsloven.

Erstatningsnævnet har allerede i dag mulighed for at træffe delafgørelser i sager om erstatning og godtgørelse til ofre for kriminalitet, hvilket nævnet gør brug af. Som det fremgår af pkt. 3.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget vil kapacitetsudvidelsen indebære, at Erstatningsnævnet i endnu højere grad vil kunne fokusere på muligheden for at træffe delafgørelser i de sager, der i dag trækker ud, så borgerne hurtigt kan få en del af deres erstatning. Desuden vil sagsbehandlingstiden kunne nedbringes i de sager, der i dag trækker ud. Justitsministeriet finder ikke behov for at lade det fremgå direkte af lovteksten, at Erstatningsnævnet har mulighed for at træffe delafgørelser.

3. Lovforslaget

Det fremsatte lovforslag adskiller sig på følgende punkter fra det forslag, som har været sendt i høring:

1. I lovforslagets § 2 (§ 1 i høringsudkastet) (offererstatningslovens § 11, stk. 2) er det nu anført, at også erstatningsnævnets næstformand/næstformænd skal være landsdommere. Der henvises til pkt. 3.2 i lovforslagets bemærkninger og bemærkningerne til lovforslagets § 2.
2. Det fremgår nu af bemærkningerne til lovforslagets § 3 (§ 2 i høringsudkastet) om lovens ikrafttræden, at den nye regel i § 2, nr. 1-2, om Erstatningsnævnets sammensætning ikke griber ind i de udnævnelser af medlemmer og suppleanter, som er foretaget forud for lovens ikrafttræden. Disse udnævnelser vil således fortsat være gældende i resten af udnævnelsesperioden, hvorefter der i henhold til reglerne herom vil være mulighed for genudnævnelse. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 3.
3. Det er i lovforslagets § 4 (§ 3 i høringsudkastet) om lovens territoriale gyldighed præciseret, at § 2 (ændring af offererstatningsloven) ved kongelig anordning helt eller delvist kan sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Herudover svarer det fremsatte lovforslag med enkelte lovtekniske og redaktionelle ændringer til høringsudkastet.

Det bemærkes, at det af de almindelige bemærkninger i det lovforslag, som har været sendt i høring (pkt. 2.2.1) og i det lovforslag, som er fremsat (pkt. 3.1.2), fremgår, at der i sager med alvorlig tilskadekomst, f.eks. varigt mén, erhvervsevnetab mv., i overensstemmelse med reglerne i erstatningsansvarsloven sædvanligvis skal ske forelæggelse for Arbejdsskadestyrelsen. Justitsministeriet er efterfølgende blevet opmærksomt på, at det anførte kan misforstås. Der er således tale om, at der i sager med alvorlig tilskadekomst, f.eks. varigt mén, erhvervsevnetab mv., efter Erstatningsnævnets praksis sædvanligvis vil ske forelæggelse for Arbejdsskadestyrelsen i overensstemmelse med muligheden herfor i erstatningsansvarsloven.